

FF

F R I F A G B E V E G E L S E

organ for
Den fri Arbeidernes Faglige Landsorganisasjon.

U. B. BERGEN

16.11.19
Ms. 1568 J 22

Nr. 12.

5. årgang

23. mars 1945

Den faglige verdenskongress.

Arbeiderbevegelsen har alltid vært internasjonalt innstillet. Stadige kriser og krigerske oppgjør mellom nasjonene har riktignok gang på gang lammet eller ødelagt de internasjonale arbeiderorganisasjoner, men like ofte er arbeiderinternasjonalismen oppstått påny. Tilbakeslaget har vært harde, men de har gitt rike erfaringer. Illusjonene er etterhvert blitt færre, evnen til å vurdere de praktiske mulighetene er blitt større.

Den faglige verdenskongress som ble holdt i London i februar var et klart vitnesbyrd om hvor brennende interessen for internasjonalt samarbeid er blandt de faglige arbeidsorganisasjoner rundt om i verden. Konferansen var utvilsomt den mest representative som er holdt i den internasjonale arbeiderbeveges historie. Omlag 240 delegater fra 42 land som representerer mellom 50 og 60 millioner fagorganiserte arbeidere kom her sammen for å drøfte en rekke spørsmål av livsviktig betydning, ikke bare arbeiderklassen, men i videste forstand for hele menneskeheten. Drøftelsene pågikk i 11 dager og ble viet stor oppmerksomhet i hele verdenspressen.

Av vesentlig betydning er det at kongressen betydde et definitivt brudd med arbeiderinternasjonalismens "europæiske isolasjon". Foruten Sovjet-samveldet, som har 27 millioner fagorganiserte, var både nord- og sydamerikanske, afrikanske og asiatiske land representert. Ingen av disse var med i den gamle faginternasjonalen. Etter vår mening er det også grunn til å hilse med glede at kongressen innbød representanter for de tidligere fiendeland Italia, Finland, Bulgaria og Romania. Bare finnene nådde fram til møtet for det var slutt. Det var forøvrig russerne som foreslo at de skulle få være med.

I den komite på 41 medlemmer som skal forberede dannelsen av den nye internasjonale, ble Ingvald Haugen, Sjømannsforbundets formann, valgt inn som medlem. Denne komiteen har igjen valgt et administrasjonsstyre som skal fungere på komiteens vegne og gjøre det viktigste av det forberedende arbeide. Komiteen består av 13 medlemmer. Samtlige europeiske småstater er imidlertid holdt utenfor denne ytterst betydningsfulle komite. De har bare en indirekte representasjon gjennom belgieren Schewenels (faginternasjonalen) og hollenderen Oldenbrook (transportarbeiderføderasjonen.) Mot denne utmanøvrering av småstatene protesterte Ingvald Haugen ganske skarpt. Det er vel sannsynlig at småstatene på kongressen i høst, når den nye internasjonale skal ferdigorganiseres, går samlet inn for en linje som gir dem en større medbestemmende innflytelse.

Valgene i Finland.

ble en stor seier for Det demokratiske Folkeparti, som forøvrig ikke er noe enhetlig og fast organisert parti. Det består av 3 hovedgrupper: Det reorganiserte kommunistparti, "sekslinggruppen" under ledelse av de seks tidligere sosialdemokratiske riksdagsmenn som i sin tid ble idømt tukthusstraffer for sin opposisjon mot den finske utenrikspolitikk, og som tredje gruppe en stor del av de sosialdemokrater som i høst dannet en organisert fraksjon mot Tanners politikk. Etter den foreløpige optelling har folkedemokratene fått 49 av riksdagens 200 mandater.-- Da det finske kommunistparti ble forbudt for 15 år siden, hadde det 23 mann i riksdagen. Ved de senere valg stemte størstedelen av partiets velgere på sosialdemokratene. Ikke mindre enn 37 av de kandidater folkedemokratene stilte opp utenom "sekslingene" tilhørte den sosialdemokratiske opposisjon.

For det sosialdemokratiske parti betyr valget et klart mistillitsvotum til Tanners hasardiøse politikk. Partiet blir fremdeles riksdagens største, men tapet av 33 mandater til folkedemokratene er nok større enn de fleste hadde ventet. En kan vel regne med at valget vil føre til at Kilpi ("Suomen sosialdemokratis" redaktør), Vuori (L.O.s formann), Fagerholm og andre opposisjonsfolk innenfor partiet, som ikke har villet gå til noe organisatorisk brudd, nå blir mer toneangivende, men Tammerfalangen må gi opp sitt gamle grep på partiapparatet.

De borgerlige partiene kan stort sett notere stillstand eller tilbakegang. Agrarerne har mistet 10 mann. Samlingspartiet (Höire) har erobret et par representanter takket være stemmer fra nazipartiet, som nå er forbudt. Nazistene hadde 8 mandater i den gamle riksdag. Fremskrittspartiet (Venstre) ser ut til å beholde sitt mandattall. Det svenske folkeparti har, tross sin opposisjon mot krigspolitikken, mistet et par representanter. Etter statsminister Paasikivis bestemte henstilling, hadde såvel de borgerlige partier som sosialdemokraterne unnlatt å stille opp helt kompromiterte politikere ved valget.

De finske valg viser at finnene ønsker et progressivt, demokratisk Finnland som vil gjøre alt for å komme i et varig vennskapelig forhold til Sovjetsamveldet. Regjeringen Paasikivi har innledet en slik politikk. Valgresultatet vil sannsynligvis påskynde, utvide og supplere det reformarbeidet som er påbegynt samtidig som det skulle lette den politikk som tar sikte på at Finnland og Russland kan leve ved siden av hverandre som gode naboer.

V e r d e n s h a n d e l s f l å t e .

Håndslag gir følgende opplysninger om størrelsen av de forskjellige lants handelsflåter i 1945 - alle tall i millioner bruttotonn (tallene i parentes gjeller for 1939):

Det britiske imperium 17,4 (21.0), De forenede stater 39.0 (38,9), Norge 2.5 (4,8), Holland 1.5 (3.0), Frankrike 0.8 (2.9), Sverige 1.6 (1.6), Sovjetsamveldet 1.3 (1.3), Hellas 0,6 (1.8), Danmark 0,6 (1.2), Japan 2.6 (5.6), Tyskland 2.0 (4.5), Italia 0.6 (3,4), andre land 4,5 (6.0).

D i n o G r a n d i o m M u s s o l i n i .

Den kjendte italienske politiker Dino Grandi, som var en av Mussolinis nærmeste menn i årene mellom 1922 og 1943 - som medlem av det fascistiske storråd var han med på å styrte Mussolini i 1943 - har offentliggjort en artikkelserie om Il Duce. Av plasshensyn kan vi bare gjengi et par korte setninger fra artikkelen: - Mussolini pleide ofte å si om Hitler: "Fyren er latterlig. Han savner intelligens og har ingen sans for det dynamiske og ingen politisk forståelse. Jeg kan ikke forstå hvordan et stort folk som tyskerne kan fortsette å følge Hitler.- De berømte diktatormøtene var vanligvis en farsø. Hitler og Mussolini aksepterte aldri hverandres råd. Hitler snakket ikke italiensk. Mussolini forstod tysk, men mye mindre enn han ønsket at folk skulle tro. Resultatet ble en Hitlermonolog som Mussolini med sideblikker på de omkringstående lot som han fulgte intelligent med i. Det ble ikke ført noen protokoll ved disse møtene.

R u s s e r n e t e l e f o n e r e r m e d B e r l i n .

En frontkorrespondent i Isvestij, forteller at russerne for en tid siden erobret en by øst for Berlin så fort at tyskerne ikke fikk tid til å sette telefonnett ut av funksjon. En russisk major, som talte perfekt tysk, fikk det innfall å forlange Berlin på telefonen. Da det lyktes bad han om å få snakke med borgermesteren. Han fikk snakke med borgermesterens sekretær og sa: "Dette er fra borgermesteren i X. Hvordan har dere det?" "Det ser mørkt ut" var svaret. - "Hvordan er det hos dere?" "Utmerket. For en time sidentok russerne byen". - "Spøk ikke så dumt" utbröt sekretæren. - "Det er ingen spøk" svarte majoren, "det er russerne som taler". - Hva den

Frontsituasjonen.

På vestfronten har Patton lynoffensiv i Saar-Pfalzområdet nå ledet til at praktisk tatt all organisert tysk motstand vest for Rihnen er ophørt. Tyskerne holder bare et bruhode på noen få miles utstrekning ved Neustadt. Siden offensivens begynnelse er 1350 bebodde steder erobret. Meget tydet på at de allierte her endelig har oppnådd å hindre tyskerne i noen større tilbaketrekning over Rihnen og at de tyske armeer i dette område går sin undergang i møte allerede på vestsiden av elven. 3. og 7. amerikanske arme tok således 55.000 fanger i dagene mellom 14. og 22. mars og man regner at ytterligere 60.000 mann her har valget mellom overgivelse eller tilintetgjørelse. Påfallende mange høyere offiserer har i de siste dager overgitt seg med den begrunnelse at de ønsket å spare soldatenes liv. Hele Saarområdet med sine rike kull- og stålforskomster er nå definitivt tapt for tyskerne. Ruhr ligger under sterk artilleriild og den allierte overkommando varslet tirsdag og onsdag sivilbefolkningen, de utenlandske arbeidere og jernbanefunksjonærene om at de måtte se å komme seg vekk da nye nådeløse bombardementer forestår. Oppropet sluttet med ordene: Ut av Ruhr - ut av krigen!

Remagenbruhodet vokser for hver dag i lengde og dybde og er i løpet av uken utvidet til det dobbelte. I nord står første armers styrker allerede på høyde med Bonn på østsiden av Rihnen. Stadig nye pontongbruer blir slått over elva og overveldende mengder med materiell strømmer over hver time. Antakelig vil framstøtene i dette område i nærmeste framtid bli samorganisert med nye overgangar i nord på Montgomerys avsnitt. Også det faktum at hovedtyngden av de alliertes flyangrep mot jernbaner og flyplasser nå er forlagt til nordaventtet, tydet på at Montgomery har offensive planer.

I forbindelse med vestfronten nevner vi at det i den nøytrale pressen stadig har forekommet rykter og gjetninger om en alliert "nordfront" i Danmark og Syd-Norge. Etterat både Siegfriedlinjen og Rihnen er forsert, er et slikt alliert framstøt betydelig minsket.

Karakteristisk for situasjonen i Tyskland er at mange kvinner nå offisielt er innkalt til soldattjeneste ved fronten. - Den tyske landbruksminister har meddelt at alt fjerkre skal slaktes før 1. april.

På østfronten ligger hovedpunktene fremdeles i nord og syd. En får inntrykk av at russerne foreløbig driver en slags "nervekrig" på midtfronten uten å sette alle kluter til. Det er mulig at tyskerne hadde ventet et raskt frontalangrep mot Berlin og har stivet op denne fronten med styrker fra nord og sør, og at det er russernes hensikt først og fremst å dra nytte av den svekelsen som de tyske flankene er utsatt for. Situasjonen er i et hvertfall fortsatt den at russerne rydder op på flankene mens hele verden med spenning venter på hva som vil skje på midtfronten. Den iskolde russiske tålmodigheten har imidlertid så mange ganger gått ferut for store operasjoner at det neppe er noen grunn til å tvile på avgjørende hendelser når signalet endelig gis.

Vi gjengir nedenfor de viktigste erobringer og frontendringer i uken som gikk. Vestfronten Amerikanerne her erobret Mainz, Wornis, Saarbrücken, Kaiserlautern og Saarlautern, og i Ludwigshafen gjensto torødag bare noen små motstandsreder. Franske styrker har tatt Lauterburg og står nå like overfor Karlsruhe som ligger på østsiden av Rihnen. I Remagenbruhodet er Oberkassel og Rudenbach tatt.

Østfronten I Øst-Preussen er Braunsberg 64 km vest for Königsberg tatt. I dette område er ytterligere 30 byer rensert. Sjukov har på sitt avsnitt tatt den viktige by Altdam, 17 km øst for Stettin. Han behersker nå hele Odens østbredd fra Schwedt til Östersjøen, mindre enn 8 km fra Stettin sentrum. Russerhar her også nådd Östersjøen mellom Gdynia og Danzig.

Gestapos hovedkvarter i Kjöbenhavn ble totalt ødelagt ved et moskitoangrep onsdag midtlag. Mange gestapofolk og danske angivere ble drept, og store mengder av gestapos materiale ble ødelagt. Endel danske gisler ble reddet, men noen omkom i flammene. Ingen hus i nærheten ble rammet ved bombingene. Det rådgivende polske nasjonalsråd i London er oppløst, sannsynligvis for å lette løsningen av det polske spørsmål i overensstemmelse med folkekongressens beslutninger.

Hjemmefronten.

Natt til 19/3 kl. 3,20 ble Nach Kelvinators hovedverksted i Haxthausens gt. sprengt, og omtrent samtidig gikk man til aksjon mot Nach Kelvinator Automobilhuset, Bygdø Alle 23.- Verkstedet arbeider 100 % for tyskerne. Begge aksjoner var vellykket. Spezialmaskiner, ladestasjon omlag 800 liter bilolje, flere bilmotorer, minst 25 tyske biler samt en bilheis ble ødelagt. Jernbanesabotasjen.

Her er en pålitelig oversikt over sprengningene natten til 15/3: Larvik, bru over Lågen - Kjøse, Bergbrua mellom Kjøse og Eikenes - Åshaugen mellom Galleberg og Sande, 7 sprengninger - Råstad sporveksler sprengt - Stokke, alle veksler unntatt en sprengt - Kjelle, tog veltet - Tønsberg, 4 veksler, sporskifterhytta med stilverket - Skoppum, sprengning på tomt og veksler - Barkåker, en veksler - Nykirke, veksler.- Svarthusbrua ved Nisterud - bru mellom Drangedal og Neslandsvatn - 33 sprengninger mellom Saggrenda og Meheia- Vestfossen, overgangsbru og noen master - strömlöst Ski-Sarpsborg-Ski, to lokomotiv + en traktor, lokomotivstall ødelagt - 2 skinner Ås - Vestby - Skinnegang ved Hölen, Kjöreledningen mellom Moss og Kambo - Onsøy, begge veksler og mast - Tomte, bru og flere andre sprengninger - Råde, veksler og master - Såner, veksler - Mysen, 2 lokomotivsvingskinner, vannsteder, veksler og skinnelager - Fredrikstad, sprengning 5 steder - Ås, master sprengt - en bru mellom Ås og Vestby - Sarpsborg, et lokomotiv sprengt, vestre linje ufarbar mot Oslo - Idd, veksler og telefon - Skjeberg, veksler 3 underganger.

44 angivere og andre farlige nazister ble likvidert i 1944

Troppetransportskip senket.

Nylig ble "Marco Brunner" som gikk i troppettransport fra Norge, senket utenfor svenskekysten. 5 - 700 mann fulgte skipet til bunns.

Nazistisk oppriimsomhet.

Rogstad har funnet på å blokkere bestemte familier for nettilførsler i 3 dager. Han har også bestemt at 2 kjendte menn skal plasseres på lokomotivet på det tog han velger ut. - I Skien straffer gode nordmenn ved at vannet stenges av for dem.

Slikt må ikke gjenta seg.

Lördag 17/3 sammenkalte NS en del kjendte menn i Bærum til et møte i Rådhuset i Sandvika. Så å si alle de innkalte møtte frem - ialt 18 - 20 stykker. Forsamlingen var under møtet bevoktet av vepnet politi. Fylkesfører Holm holdt en tale hvor han raste mot den siste tids sabotasjehandlingar. Derpå ble de fremmøtte kalt inn til Holm enkeltvis - stadig under vepnet vakt og ble truet til å underskrive en erklæring som å typisk nazistiske ordelag tok avstand fra sabotasjen. Alle skrev under.

Ingen undskyldning kan godtas for en slik handling, den kan utnyttas i en kampanje som fienden har satt igang for å bringe våre hjemmefrontsoldater i vannry hos folket. Hjemmestyrkene setter livet inn for å påskynde Tysklands nederlag og vårt lands befrielse. De må ikke bli falt i ryggen av sine egne!

Den nazistiske L.O. ledelse,

har høitidelig erklært at Oslo Faglige Samorganisasjons kontorer er stengt fordi samorganisasjonens gjörenål kan utsettes av de sentrale L.O. - instanser. Stegningen er en grei bekreftelse på hvor lite de kommissariske ledere har å beskjeftige seg med. Oslo Samorganisasjon vil imidlertid etter krigen spille en sentral rolle ved gjenreisningen av en